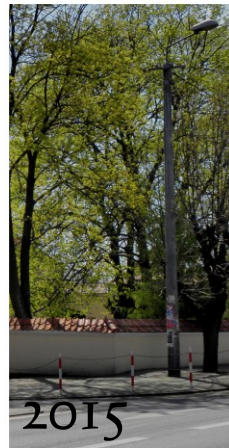

Pułtusk

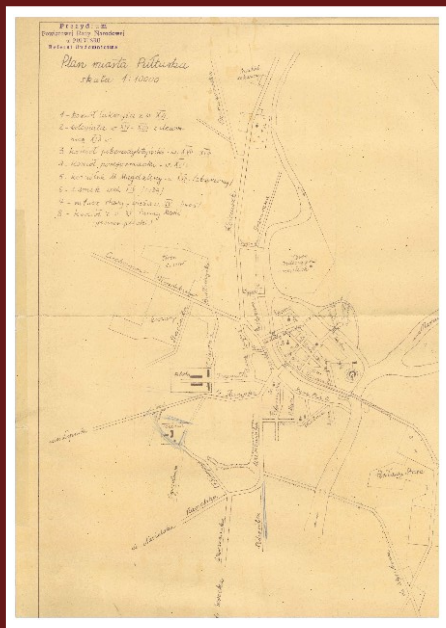

Spacer w czasie i przestrzeni

Pułtusk

1945-1995-2015

Spacer w czasie i przestrzeni

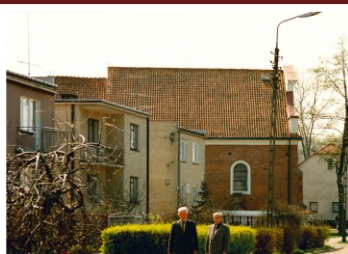
Zapraszamy Państwa na spacer po Pułtusku, w trakcie którego zwiedzimy miasto jednocześnie w trzech okresach czasu i zobaczymy jak zmieniał się na przestrzeni 70 lat. Prezentujemy fotografie tych samych miejsc wykonane w 1945, 1995 i 2015 r. Zobaczymy obraz Pułtuska w 80% zniszczonego przez działania wojenne, ale zdjęcia te dają również wyobrażenie o wyglądzie miasta przed wojną i pokazują, jak wiele budynków nie zostało w ogóle odbudowanych, a na ich miejscu postawiono nowe, z reguły brzydsze, obiekty. Dla wielu będzie też zaskoczeniem zmiana, jaka zaszła w ostatnim dwudziestoleciu i w wyglądzie miasta, i jego mieszkańców, i... ich samochodów.

Niestety, nie wiadomo z całą pewnością, kto jest autorem zdjęć Pułtuska wykonanych w 1945 r. Najprawdopodobniej był to fotograf z Kalisza Pan Marian Wołagiewicz, choć nie można wykluczyć udziału pułtuskiego fotografa Pana Jana Ciastonia. Będziemy Państwu wdzięczni za wszelkie informacje na temat autora (lub autorów) tych fotografii. Zdjęcia miasta w 1995 r. wykonał znany pułtuski fotograf Pan Stanisław Skowroński na potrzeby wystawy zorganizowanej wówczas przez Pułtuskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne i Oddział w Pułtusku Archiwum Państwowego w Warszawie. Natomiast dzisiejszy Pułtusk uwiecznił, specjalnie na obecną wystawę, wielki miłośnik fotografii i zarazem historii Pułtuska – Pan Edward Sieńkowski, któremu w tym miejscu składamy serdeczne podziękowania.

Pułtusk

1945-1995-2015

Spacer w czasie i przestrzeni

Nasz spacer po Pułtusku zaczynamy w rejonie skrzyżowania ul. Reformackiej i ul. Stare Miasto, blisko kościoła św. Józefa, spoglądając w stronę kościoła Najświętszej Maryi Panny, gdzie obecnie znajduje Archiwum Państwowe. Dziś, na szczęście, nie można powtórzyć ujęcia z lat wojny – Stare Miasto zostało odbudowane. Na zdjęciu z 1995 r. widzimy amatorów historii Pułtuska, panów Edwardów: Jarząbka i Malinowskiego.

Pułtusk

1945-1995-2015

Spacer w czasie i przestrzeni

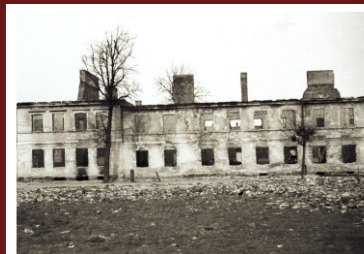

Spod kościoła św. Józefa patrzymy na ul. Stare Miasto, przed wojną gęsto zabudowaną kamienicami.

Pułtusk

1945-1995-2015

Spacer w czasie i przestrzeni

Jedna z nich stała na rogu ul. Stare Miasto i Placu Teatralnego, który przed II wojną światową i tuż po niej był zwany Placem POW.

Pułtusk

1945-1995-2015

Spacer w czasie i przestrzeni

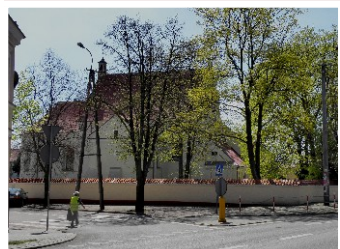

I raz jeszcze rzut oka na ul. Stare Miasto. Widzimy fragment kościoła św. Józefa.

Pułtusk

1945-1995-2015

Spacer w czasie i przestrzeni

Idziemy na Plac Teatralny, stając pod „basztą”, czyli kaplicą dawnego szpitala, skąd mamy widok na kościół św. Józefa.

Pułtusk

1945-1995-2015

Spacer w czasie i przestrzeni

Przechodząc kilka kroków, widzimy Plac Teatralny w pełnej krasie z Mostem Świętojańskim w tle.

Pułtusk

1945-1995-2015

Spacer w czasie i przestrzeni

Zabudowa przedwojennego Pułtuska była wyższa niż obecnie, co możemy zaobserwować na przykładzie kamienicy przy Moście Świętojańskim, przy skrzyżowaniu ul. Świętojańskiej z Ul. Staszica.

Pułtusk

1945-1995-2015

Spacer w czasie i przestrzeni

Wracamy kilkanaście metrów i podążamy w górę ul. 3 Maja. Przy skrzyżowaniu z Benedyktyńską spoglądamy w dół, w stronę Placu Teatralnego (w 1995 r. nie wykonano zdjęcia)

Pułtusk

1945-1995-2015

Spacer w czasie i przestrzeni

Schodzimy ul. Benedyktyńską. Zatrzymujemy się przy Moście Benedyktyńskim i spoglądamy w stronę ul. 3 Maja.

Pułtusk

1945-1995-2015

Spacer w czasie i przestrzeni

Kamienice między ul. Benedyktyńską a 3 Maja były niemal całkowicie zniszczone, podobnie jak Most Benedyktyński.

Pułtusk

1945-1995-2015

Spacer w czasie i przestrzeni

Dużych zniszczeń doznał także kościół św. Piotra i Pawła, zwany szkolnym.

Pułtusk

1945-1995-2015

Spacer w czasie i przestrzeni

Idziemy w stronę Rynku. Dzwonnica przy bazylice została w czasie ostrzału artyleryjskiego mocno uszkodzona. Na zdjęciu z 1945 r. widzimy na kamienicy po prawej stronie prostokątny ślad po zamalowanym białą farbą napisie. Według opowieści Edwarda Jarząbka brzmiał on: „Zabrałeś Stalinie nasze krowy i świnie, weź jeszcze rowery i idź do cholery!”.

Pułtusk

1945-1995-2015

Spacer w czasie i przestrzeni

Skრეcając w prawo, w ul. Piotra Skargi, przechodzimy obok Liceum i kościoła szkolnego. Ulica ta nazywała się niegdyś Jeżuicka, a potem Krzywe Koło.

Pułtusk

1945-1995-2015

Spacer w czasie i przestrzeni

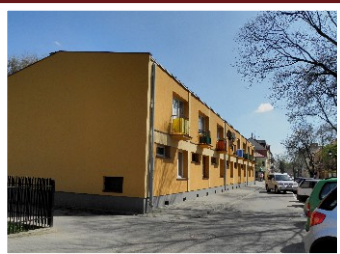

Z bramy nieistniejącej dziś kamienicy patrzemy na fasadę kościoła św. Piotra i Pawła. W czasie wojny świątynia ta utraciła obie wieże.

Pułtusk

1945-1995-2015

Spacer w czasie i przestrzeni

Z placu przed kościołem ruszamy w stronę ul. Świętojańskiej, która w XIX w. nosiła miano ul. Publicznej. Znów widzimy, że zabudowa miejska była niegdyś wyższa – na obszarze „wyspy” mieszkało kiedyś znacznie więcej osób.

Pułtusk

1945-1995-2015

Spacer w czasie i przestrzeni

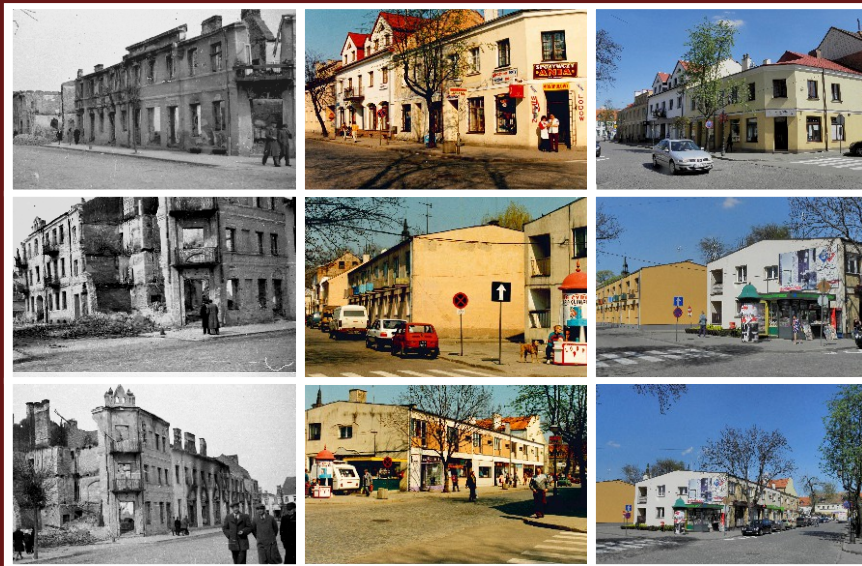

Na rogu ul. Piotra Skargi i Świętojańskiej stała przed wojną wielka kamienica.

Pułtusk

1945-1995-2015

Spacer w czasie i przestrzeni

Dochodzimy do skrzyżowania ul. Piotra Skargi i Świętojańskiej. Widać, że nawet w ciągu ostatnich 20 lat wiele się zmieniło. Także samochody i... ich tablice rejestracyjne. Do 1975 r. symbolem powiatu pułtuskiego były litery TT, następnie mieszkańcy miasta mieli samochody z oznaczeniem CNP, CAP, CAT i obecnie WPU.

Pułtusk

1945-1995-2015
Spacer w czasie i przestrzeni

Ruszamy w stronę Rynku – być może najdłuższego na świecie.

Pułtusk

1945-1995-2015

Spacer w czasie i przestrzeni

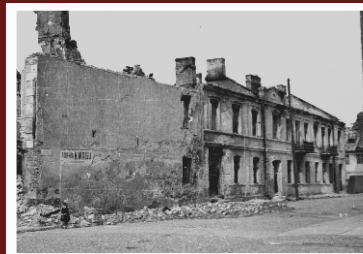

Spoglądamy w stronę kolegiaty pw. Zwiastowania NMP...

Pułtusk

1945-1995-2015

Spacer w czasie i przestrzeni

Idąc w stronę zamku, mijamy kamienicę, w której przed wojną mieściła się fabryka kwasu i w której urodził się w 1942 r. Krzysztof Klenczon.

Pułtusk

1945-1995-2015

Spacer w czasie i przestrzeni

... i na wschodnią pierzeję Rynku (w 1995 r. nie wykonano zdjęcia)

Pułtusk

1945-1995-2015

Spacer w czasie i przestrzeni

Zamek, niegdyś rezydencja biskupów płockich, też wyglądał inaczej – wieżę dobudowano dopiero w latach 70. XX w. A kaplica św. Marii Magdaleny została w czasie wojny do szczętu zburzona.

Pułtusk

1945-1995-2015

Spacer w czasie i przestrzeni

Kierujemy się w stronę ul. Juliusza Słowackiego i spoglądamy na Bibliotekę im. J. Lelewela.

Pułtusk

1945-1995-2015

Spacer w czasie i przestrzeni

Odwracamy się i rzucamy jeszcze jedno spojrzenie w stronę Rynku.

Pułtusk

1945-1995-2015

Spacer w czasie i przestrzeni

Idziemy w stronę ul. Stanisława Staszica. Zmienił się wygląd ul. Juliusza Słowackiego, która została podwyższona i wkomponowana w system wałów przeciwpowodziowych.

Pułtusk

1945-1995-2015

Spacer w czasie i przestrzeni

Znikły też rozlewiska kanałku (odnogi Narwi zwanej Narewką). Dziś w tym miejscu stoi Dom Nauczyciela.

Pułtusk

1945-1995-2015

Spacer w czasie i przestrzeni

Naszą wyprawę kończymy na ul. Staszica, przy Moście Senatorskim, spoglądając ponad kanałkiem w stronę ul. Stare Miasto i kościoła św. Józefa. Brzegi Narewki zostały znacznie podwyższone.

Dziękujemy za wspólny spacer.

opracowanie: Krzysztof Wiśniewski
opracowanie graficzne: Dawid Puszczyński